

Dana 07. decembra 2017. godine, na svom 12. redovnom zasedanju, na ostrvu Čedžu u Južnoj Koreji, Međuvladin komitet za očuvanje kulturnog nasleđa doneo je odluku o upisu Srpskog kola na Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovečanstva. U obrazloženju povodom odluke "UNESCO-a", stoje da je Srpsko kolo kolektivni ples koji izvode plesači koji međusobno formiraju lanac, i obično se kreću po kružnoj liniji držeći se za ruke. Izvodi se uz pratnju muzike na privatnim i javnim okupljanjima i "uključuje članove lokalne zajednice."

- Ova vest, koja je sve nas obradovala, značajna je za naš narod i našu zemlju - kaže gospodin Milorad Lonić, umetnički rukovodilac ansambla Vila SKUD Železničar iz Novog Sada, i nastavlja: - Bitno je što je to deo kulturne baštine Srbije, iznedreno iz našeg roda, sada otvoreno za sve narode sveta, na opšte dobro. Značajno je jer se time skreće pažnja javnosti da je to nešto što je vredno, jer smo nažalost skloni da nešto prihvatamo tek pošto dobijemo potvrdu nekog sa strane. Važno je da ova verifikacija skrene pažnju insititucija i zvaničnika koji vode i rukovode našom zemljom, na potrebu stvaranja uslova da se naše nematerijalno i neverbalno nacionalno blago neguje i da se ustanove mesta na kojima se može učiti i ispoljiti. Značajno je i da se podrže nosioci, glavni pokretači očuvanja i negovanja kulturne baštine ove vrste, kulturno-umetnička društva, najzaslužnija što ovo naše nasleđe živi i što će da živi kroz generacije koje dolaze. Gospodin Lonić osvetljava i drugi aspekt ovog priznanja, a to je da je UNESCO ovim preuzeo na sebe obavezu da i finansijski podrži ovakvu vrednost.

Pripremni deo, nominacijski dosije pripremio je Centar za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju u Beogradu, u saradnji sa predlagačima, Katedrom za etnomuzikologiju Fakulteta muzičke umetnosti, Ansamblom narodnih igara i pesama „Kolo“ i Centrom za istraživanje i očuvanje tradicionalnih igara Srbije (CIOTIS), tima eminentnih stručnjaka iz oblasti etnokoreologije, etnomuzikologije i koreografisanog folklor. - CIOTIS je u suštini dao i najveći doprinos na putu za dobijanje ovog priznanja, jer je 10 ljudi, koji se bave očuvanjem i negovanjem tradicionalne igre i plesa u Srbiji bilo angažovano i jedinstveno u nastojanju da ostvari cilj. Poseban doprinos dala je etnomuzikolog dr Selene Rakočević, nastavnik za užu stručnu oblast Etnokoreologije, Zdravko Ranisavljević, oboje sa Katedre za etnomuzikologiju na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu, kao i ostalih deset članova Centra, u iznošenju verodostojnih činjenica da se srpsko kolo prepozna kao DOBRO SVETA. Istraživanja sprovedena tim povodom obuhvatila su geografsku raširenost, potvrdu da ova igra nosi jak socijalni element, okuplja ljude različitih godina, afiniteta, zanimanja, da se kroz ovu igru, koju su nam preci ostavili, zadovoljavaju, pre svega, duhovne potrebe. Ovo je bio jedan obiman posao i zahvalio bih se svima koji su u tome pomogli, posebno Ministarstvu kulture i informisanja i Nacionalnom komitetu za nematerijalno kulturno nasleđe dalo veliki doprinos da

se srpsko kolo prepozna kao svetska kulturna baština - istakao je gospodin Lonić.

On dalje objašnjava da nije zaštićeno kolo kao formacija, sa asocijacijom na krug, već jedna specifična igra kojoj pripada ceo jedan žanr: „Moravac“, „Žikino kolo“, „Užičko kolo“, „Kukunješće“ i dr., koja se javljaju pod lokalnim nazivima „Šapčanka“, „Kragujevčanka“ i dr., igre koje nose obeležje lokalnog, ali su u suštini ono što nas izražava u najboljem smislu kao etnos. Kolo u tri (koraka), jeste ono sa čime se zabavljaju Srbi u celom svetu, od Aljaske do Australije. Gde god žive Srbi ne postoji zabava gde se ne igra kolo. - Pored jezika koji treba da čuvamo i negujemo, treba da se na isti način odnosimo i prema tradicionalnoj srpskoj muzici, pesmi i igri. Upravo po ovoj poslednjoj dobili smo priznanje da pripadamo riznici drevnih naroda. Za mene je to veliki događaj a mislim da će to biti inspiracija za mlade da se bave folklorom, za institucije i sve one koje se bave obrazovanjem i vaspitanjem, da uključe kolo u nastavne programe. Kao predsednik predsedništva Saveza KUD-ova Srbije pokrenuo sam akciju „Mi smo kultura i nasleđe Srbije“. Početkom oktobra u promotivnoj akciji učestvovalo je više od 150 KUD-ova širom Srbije i dijaspore, sa ciljem podizanja svesti o važnosti očuvanja kulturne baštine, tradicije i folkloru našeg naroda. Ideja je da se sa ovom praksom nastavi već sledećeg maja, kada će se jednom u godini, bez obzira u kom delu sveta žive, naši ljudi zaigrati, da zajednički iznesemo to cveće koje se zove srpsko kolo. Ne moramo da se sabiramo, dovoljno je da svako u svom mestu, na trgu, zaigra barem pola sata to kolo, koje je odnedavno i priznata svetska kulturna vrednost – poručio je gospodin Milorad Lonić.

